

Kaja Damnjanović (ur.)

Zbirka kognitivnih pristrasnosti i pogrešaka

Kaja Damnjanović (ur.):
ZBIRKA KOGNITIVNIH PRISTRASNOSTI I POGREŠAKA

Copyright © 2024. Heliks

Izdavač
Heliks

Za izdavača
Brankica Stojanović

Urednik
Bojan Stojanović

Recenzenti
prof. dr Dušica Filipović Đurđević, Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu
prof. dr Zvonimir Galić, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
prof. dr Slobodan Marković, Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu
prod. dr Maja Savić, Filološki fakultet, Univerzitet u Beogradu
prof. dr Dejan Todorović, Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu

Tehnički urednik/dizajn korica
Dragana Mujezinović

Autorka crteža na koricama
Zorana Matijašević

Lektor
Aleksandra Dragosavljević

Prvo izdanje

Knjiga je složena
tipografskim pismima
Caecilia LT Pro i *Myriad Pro*

ISBN: 978-86-6024-114-8

Smederevo, 2024.

www.heliks.rs

Autori

Sara Anđelić	Teodora Marinković
Igor Bajšanski	Ksenija Mišić
Kaja Damnjanović	Milica Mitić
Milica Damnjanović	Vera Novković
Emir Demić	Irena Pavlović
Strahinja Dimitrijević	Ivana Pedović
Marin Dujmović	Marija Pejičić
Stefan Đorić	Marija Petrović
Danilo Đukanović	Milica Popović Stijačić
Nikola Erceg	Vlasta Sikimić
Lea Gorišek	Sonja Stančić
Nina Hadžiahmetović	Predrag Teovanović
Sandra Ilić	Tijana Todić Jakšić
Ivana Janković Vasiljev	Oliver Tošković
Katarina Kovačević	Pavle Valerjev
Marija Kušić	Sunčica Zdravković
Žan Lep	Valnea Žauhar
Mateja Manojlović	

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

ISBN 978-86-6024-114-8
COBISS.SR-ID 152880649

Sedamdesetih godina dvadesetog veka psiholozi Danijel Kaneman i Amos Tverski bili su začetnici jedne od onih malih revolucija kakve se povremeno događaju u svetu nauke, kada kreativni pojedinci lansiraju originalne i elegantne ideje koje potom brzo postaju popularne i u širim krugovima i inspirišu brojne istraživače da i oni krenu njihovim stopama i razvijaju nove pravce ispitivanja. U ovom slučaju radi se o istraživanjima mentalnih procesa koji se odvijaju prilikom donošenja odluka pod uslovima nesigurnosti i rizika, kao i brojnim pristrasnostima i greškama koje odlikuju ljudsko mišljenje u takvim situacijama. Ova publikacija predstavlja temeljan naučni projekt i sigurno će biti od velike koristi starijim studentima i mlađim istraživačima, ali i stručnjacima koji žele koncizan i pouzdan pregled savremenog znanja o određenim kognitivnim fenomenima.

*Prof. dr Dejan Todorović,
Univerzitet u Beogradu*

Glavna značajka koja izdvaja ovaj zbornik od drugih sličnih poduhvata je sveobuhvatnost kognitivnih pristrasnosti i pogrešaka koje obuhvaća te znanstvena temeljitost priloga koji se u njemu nalaze. Zbog toga će ova zbirka biti neizbežan izvor za sve istraživače zainteresirane za područje prosuđivanja i donošenja odluka, jedno od ključnih područja psihologije koje istovremeno karakterizira

ra snažna znanstvena utemeljenost i jasna praktična primjenjivost.

*Prof. dr Zvonimir Galić,
Univerzitet u Zagrebu*

Zbirka kognitivnih pristrasnosti i pogrešaka je, u skladu sa svojim naslovom, upravo to – kolekcija naučno utemeljenih znanja o zagonetnim varijacijama, čudnovatim odstupanjima ljudskih sudova, zaključaka i izbora od onoga što bi logika i ekonomija smatrali racionalnim. Pritom, iako u osnovi naučna, ova knjiga to čini na veoma dinamičan i zabavan način, podjednako držeći pažnju studenta, istraživača, menadžera i laika. Čitalac ipak ne treba da bude zaveden lakoćom kojom biva uvučen u ovaj svet, jer se iza nje krije ogroman trud velike grupe regionalnih stručnjaka u oblasti kognitivne nauke.

*Prof. dr Dušica Filipović Đurđević,
Univerzitet u Beogradu*

Posebno značajan naučni doprinos ove knjige je da ona predstavlja i zbirku koja, pored izlaganja empirijskih nalaza i teorijskih razmatranja, obuhvata i konkretne primere kognitivnih pristrasnosti i pogrešaka – ovde ne treba naglašavati da će mnoštvo primera iz različitih polja ovog fenomena biti dragoceni izvori materijala za buduće empirijske studije.

*Prof. dr Slobodan Marković,
Univerzitet u Beogradu*

Sara Anđelić · Igor Bajšanski · Kaja Damnjanović · Milica Damnjanović · Emir Demić · Strahinja Dimitrijević · Marin Dujmović · Stefan Đorić · Danilo Đukanović · Nikola Erceg · Lea Gorišek · Nina Hadžiahmetović · Sandra Ilić · Ivana Janković Vasiljev · Katarina Kovačević · Marija Kušić · Žan Lep · Mateja Manojlović · Teodora Marinković · Ksenija Mišić · Milica Mitić · Vera Novković · Irena Pavlović · Ivana Pedović · Marija Pejičić · Marija Petrović · Milica Popović Stijačić · Vlasta Sikimić · Sonja Stančić · Predrag Teovanović · Tijana Todić Jakšić · Oliver Tošković · Pavle Valerjev · Sunčica Zdravković · Valnea Žauhar